

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/16/4/19

Katowice, 2 września 2019 r.

Pan
Henryk Stachura
Starosta Powiatu
Kłobuckiego

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 13 maja do 13 czerwca 2019 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Powiatu Kłobuckiego** za okres od 1 stycznia 2015 r. do 13 czerwca 2019 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 lipca 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W latach 2015 - 2019 (do dnia zakończenia kontroli), operacje gospodarcze związane z lokowaniem środków pieniężnych z rachunku budżetu na rachunku lokaty były ujmowane na koncie 140 „Środki pieniężne w drodze”, zamiast na koncie 133 „Rachunek budżetu”. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 133 zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), a następnie w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.). Stosownie do opisu tego konta wskazanego ww. przepisach, na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków rachunku budżetu.*

Tożsamy sposób ewidencjonowania zdarzeń na koncie 133 ustalono również w zakładowym planie kont dla budżetu stanowiącym załącznik nr 3b do zarządzenia Nr OR.12.22.2012.VII Starosty Kłobuckiego z dnia 25 czerwca 2012 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie wprowadzenia zasad (polityki), przy czym jednocześnie w opisie konta 140 (w części dotyczącej ujmowania typowych operacji gospodarczych na tym koncie w korespondencji z innymi kontami) wskazano, że na koncie tym ujmuje się lokaty (założenie lokaty: 140 Wn/133Ma, likwidacja lokaty 133Wn/140Ma), tj. niezgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta wskazanymi w załączniku nr 2 do ww. rozporządzeń.

Ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących środków pieniężnych na rachunkach bankowych należało do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Katarzyna Kurowska – Skarbnik Powiatu Kłobuckiego.

Wniosek nr 1

Dostosować opis klasyfikowania zdarzeń na koncie 140 w zakładowym planie kont dla budżetu do zgodności z zasadami funkcjonowania tego konta zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz ujmować lokaty środków pieniężnych z rachunku budżetu w ewidencji konta 133, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia.

- *W latach 2015 - 2019 (do dnia zakończenia kontroli), dokonywano lokat terminowych środków pieniężnych znajdujących się na rachunku bankowym prowadzonym do dochodów Skarbu Państwa w jednostce – Starostwie Powiatowym w Kłobucku. Było to niezgodne z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn.zm.). Stosownie do tego przepisu, jednostki samorządu terytorialnego mogą dokonywać lokat wolnych środków z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu. Powyższy przepis nie upoważnia do dokonywania lokat wolnych środków przez jednostki budżetowe.*

Powyższe lokaty były dokonywane na podstawie umów o prowadzenie przez Bank bankowej obsługi budżetu: z dnia 21 marca 2011 r. (nie oznaczonej numerem), nr 9/2016 z dnia 31 marca 2016 r., nr 8/2019 z dnia 28 marca 2019 r.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi powierzono p. Katarzynie Kurowskiej – Skarbnikowi Powiatu Kłobuckiego.

Wniosek nr 2

Zaprzestać zakładania lokat terminowych środków pieniężnych znajdujących się na rachunku bankowym dochodów Skarbu Państwa, mając na uwadze art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- W latach 2015 - 2019 (do dnia zakończenia kontroli), prowadzono odrębne księgi rachunkowe (tj. dziennik i księgę główną) do ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych związanych z dochodami z mienia Skarbu Państwa. Taki sposób prowadzenia ewidencji ustalony został zarządzeniem Nr OR.120.22.2012.VII Starosty Kłobuckiego z dnia 25 czerwca 2012 roku zmieniającego zarządzenie w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości (ustalone zarządzeniem Nr 39/2010 Starosty Kłobuckiego z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości). Zgodnie z zapisami załącznika nr 1 ustalono, że oddzielne dzienniki prowadzone są dla: Powiatu, Starostwa, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, Sum Depozytowych, dochodów Skarbu Państwa, projektów współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych. Powyższe było niezgodne z art. 13 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). W myśl powyższych przepisów, księgi rachunkowe jednostki obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: dziennik (który może mieć formę dzienników częściowych składających się na jeden dziennik) i księgę główną (jedną).

W okresie objętym kontrolą faktycznie odrębne księgi prowadzono dla: Powiatu (budżetu), Starostwa Powiatowego oraz dla dochodów Skarbu Państwa, natomiast ewidencja dotycząca Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz Sum Depozytowych prowadzona była w ramach księgi głównej Starostwa Powiatowego.

Konsekwencją prowadzenia ww. odrębnych ksiąg rachunkowych dla Starostwa oraz dla dochodów Skarbu Państwa było sporządzanie w powyższym okresie odrębnych sprawozdań finansowych (bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu, oraz informacji dodatkowej - do sprawozdania za rok 2018 r.) dla Starostwa oraz dla dochodów Skarbu Państwa. Było to niezgodne z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), a następnie z § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).

Z wyjaśnień udzielonych przez p. Katarzynę Kurowską – Skarbnika Powiatu Kłobuckiego wynikało, że taki sposób ewidencjonowania operacji gospodarczych związanych z ewidencjonowaniem dochodów Skarbu Państwa uznano za bardziej przejrzysty i czytelny.

Zadania w zakresie zorganizowania rachunkowości jednostki należały do p. Katarzyny Kurowskiej – Skarbnika Powiatu Kłobuckiego.

Wniosek nr 3

Uaktualnić politykę rachunkowości w zakresie sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych dla Starostwa Powiatowego, w celu prowadzenia ewidencji księgowej dochodów Skarbu Państwa w ramach jednej księgi głównej dla wszystkich zdarzeń gospodarczych podlegających ujmowaniu w księgach Starostwa Powiatowego, stosownie do art. 13, art. 14 ust. 3, art. 16 i art. 17

ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r., poz. 760 z późn. zm.) oraz sporządzanie jednego sprawozdania finansowego dla Starostwa Powiatowego zgodnie § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).

– *W zakładowym planie kont Starostwa Powiatowego stanowiącym załącznik nr 3a do zarządzenia nr OR.12.22.2012.VII Starosty Kłobuckiego z dnia 25 czerwca 2012 r.:*

➤ *nie wskazano i nie opisano zasad funkcjonowania konta 310 – „Materiały” pomimo, że konto to w okresie objętym kontrolą było prowadzone w księgach rachunkowych Starostwa,*

➤ *nie wskazano zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont zespołu 400 - "Koszty według rodzajów i ich rozliczenie" funkcjonujących w księdze głównej Starostwa obejmujących konta: 400- „Amortyzacja”, 401- „Zużycie materiałów i energii”, 402 - „Usługi obce”, 403 - „Podatki i opłaty”, 404 - „Wynagrodzenia”, 405- „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”, 406 - „Inne świadczenia finansowane z budżetu”, 409 - „Pozostałe koszty rodzajowe”. Zgodnie z opisem funkcjonowania ww. kont zawartych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn.zm.), do powyższych kont powinna być prowadzona ewidencja szczegółowa.*

W trakcie kontroli ustalono, że pomimo braku właściwego opisu ww. ewidencji szczegółowej w planie kont Starostwa prowadzono ewidencję szczegółową do poszczególnych kont zespołu 400 w sposób przewidziany w powyższym rozporządzeniu.

➤ *nie ustalono zasad funkcjonowania konta 840 – „Przychody przyszłych okresów”, pomimo, że konto takie funkcjonowało w księgach dochodów Skarbu Państwa,*

➤ *w wykazie kont nie wskazano konta 290 – „Odpisy aktualizujące należności” (w opisie kont wskazano zasady funkcjonowania tego konta).*

Stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

Zadania w zakresie przygotowania projektu zakładowego planu kont dla Starostwa należały do p. Katarzyny Kurowskiej – Skarbnika Powiatu Kłobuckiego.

Wniosek nr 4

Uzupełnić zakładowy plan kont dla Starostwa Powiatowego w Kłobucku o: konto 840 oraz o opis prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont zespołu 400, stosownie do opisu tych kont zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia

Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz uzupełnić wykaz kont księgi głównej Starostwa o konto 290, mając na uwadze art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351).

- *W latach od 2017 r. do dnia 30 września 2018 r. zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego w Kłobucku zobowiązań dotyczących zwrotu przez Powiat Kłobucki nienależnie uzyskanych kwot części oświatowej subwencji ogólnej za 2012 r. w wysokości kwoty 580.816,00 zł oraz za 2013 r. w wysokości 404.837,00 zł.*

Powyższe zobowiązania wynikały z ostatecznych decyzji Ministra Rozwoju i Finansów nr ST4.4750.545.2016.8.BPU z dnia 23 czerwca 2017 r. oraz Ministra Finansów nr ST.4.4755.45.2018.1.JAP z dnia 8 lutego 2018 r., wydanych w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy w tym zakresie.

Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Powiat Kłobucki został zobowiązany do zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej:

- decyzją nr ST4.4750.287.2016.2.FRKG z dnia 30 listopada 2016 r. za 2012 r. w wysokości 756.073,00 zł, która została utrzymana w mocy decyzją nr ST4.4750.545.2016.8.BPU z 23 czerwca 2017 r. W dniu 29 grudnia 2016 r. dokonano zwrotu kwoty 175.257,00 zł z ww. tytułu,

- pismem Ministerstwa Finansów nr ST6. 3211.93.2017 z dnia 19 września 2017 r. wezwano Powiat do niezwłocznego wpłacenia do budżetu państwa kwoty 580.816,00 zł, która została zwrócona: 28 grudnia 2018 r. w wysokości 300.000,00 zł, 11 kwietnia 2019 r. w wysokości 280.816,00 zł;

- decyzją nr ST.4.4755.192.2017.2.FRKG z dnia 19 grudnia 2017 r. w wysokości 404.827,00 zł. Ww. decyzja została utrzymana w mocy decyzją Ministra Finansów z dnia 8 lutego 2018 r. nr ST.4.4755.45.2018.1.JAP,

- pismem Ministerstwa Finansów z dnia 5 listopada 2018 r. nr ST.6.3211.176.2018 Powiat Kłobucki został wezwany do niezwłocznego wpłacenia do budżetu państwa kwoty 404.827,00 zł, zwrotu dokonano 16 stycznia 2019 r.

Brak przypisu zobowiązań w ewidencji Starostwa skutkowało ich niewykazywaniem w sprawozdaniach Rb-28S.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2018 r. nieprawidłowo ustalono jako niewymagalne zobowiązania wobec budżetu Państwa z tytułu niedokonanego w terminie zwrotu w nienależnie uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej za 2012 r. i 2013 r. w wysokości 658.654,60 zł, w tym: 280.816,00 zł za 2012 r. oraz 404.827,00 zł za 2013 r. Skutkiem powyższego ww. zobowiązania nie zostały wykazane jako wymagalne w sporządzonych na dzień 31 grudnia 2018 r. sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu

wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.), kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. W myśl § 8 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia w kolumnie "Zobowiązania wymagalne" wykazuje się zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone, z wyróżnieniem zobowiązań powstałych w latach ubiegłych i zobowiązań powstałych w roku bieżącym.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), sprawozdanie sporządzane jest na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. W myśl § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Sposób wykazywania zobowiązań wymagalnych w sprawozdaniu Rb-Z został wskazany w: § 2 ust. 1 pkt 4, § 3 pkt: 9-11 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia. Zgodnie z ww. przepisami, w sprawozdaniu Rb-Z prezentuje się w układzie przedmiotowym zobowiązania wymagalne rozumiane jako wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone. W rozumieniu rozporządzenia, zobowiązanie staje się wymagalne licząc od dnia następnego po upływie terminu płatności wskazanego w dokumencie zapłaty lub zapisanego w umowie. Zobowiązania te winny być wykazane w wierszach E.4. (jako sumę wartości wykazanych w wierszach E4.1. i E.4.2.).

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną wykazania ww. zobowiązań jako niewymagalnych była pomyłka pracownika. Przygotowywanie danych do sprawozdań należało do pracowników Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Kłobucku.

Jednostkowe sprawozdania Rb-28S sporządzone na koniec 2018 r. (Kor. Nr 1) zostały podpisane przez: Zastępcę Głównego Księgowego Powiatu oraz p. Zdzisławę Kall – Wicestarostę.

Korekty ww. sprawozdań zostały sporządzone po zakończeniu kontroli w dniu 24 czerwca 2019 r.

- W latach: 2016, 2018, 2019 do dnia kontroli, w ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego w Kłobucku operacje dotyczące zwrotu do budżetu Państwa nienależnie pobranej części oświatowej subwencji ogólnej ewidencjonowano na koncie analitycznym do konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie jednostki 225 – „Rozrachunki z budżetami”. Powyższe było niezgodne z opisem ww. konta zawartym w załączniku nr 3 do:
 - aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek

budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.),

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z tym opisem, konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami.

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną powyższego była błędna interpretację przepisów w zakresie klasyfikacji zdarzeń na kontach księgowych.

Pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie ewidencji księgowej Starostwa był Inspektor Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie należał do p. Katarzyny Kurowskiej – Skarbnika Powiatu Kłobuckiego.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie:

- bieżącego i prawidłowego ujmowania w ewidencji księgowej zobowiązań dotyczących zwrotu nienależnie uzyskanych kwot części oświatowej subwencji ogólnej, stosownie do wymogów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351), zasad funkcjonowania konta 225 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.),
- prawidłowego ustalania zobowiązań pod kątem ich wymagalności oraz ujmowania zobowiązań w księgach rachunkowych w celu ich prawidłowego prezentowania w sprawozdaniach Rb – 28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb -Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do: § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1393), § 8 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, z § 4 ust. 1 pkt 1, § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773) oraz § 2 ust. 1 pkt 4, § 3 pkt: 9-11 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *W bilansach z wykonania budżetu Powiatu Kłobuckiego sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., 31 grudnia 2016 r., 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2018 r. wykazano zobowiązania krótkoterminowe jako zobowiązania długoterminowe. Naruszono tym art. 3 ust.1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), a następnie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.). Zgodnie z zawartą w powyższym przepisie ustawy o rachunkowości definicją, zobowiązania krótkoterminowe to zobowiązania z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.*

Powyższe zobowiązania, wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek wykazano w całości jako długoterminowe, podczas gdy częściowa ich spłata zgodnie z zawartymi w tym zakresie umowami była zaplanowana w każdym następnym roku budżetowym po roku za który sporządzono ww. bilanse (tj. w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego). Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną takiego ujęcia ww. danych była niewłaściwa interpretacja przepisów w zakresie zaszeregowania zobowiązań w bilansie.

Wysokość zobowiązań krótkoterminowych, które prawidłowo winny zostać wykazane w poz. Pasywa. I.1.1 - Zobowiązania finansowe krótkoterminowe (do 12 miesięcy) to: za 2015 r. – 1.602.190,00 zł, za 2016 r. - 2.092.591,00 zł, za 2017 r. - 2.227.117,00 zł, za 2018 r. – 1.889.649,00 zł.

Przygotowanie danych do bilansów w przedmiotowym zakresie należały do Inspektora Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Kłobucku. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Katarzyna Kurowska – Skarbnik Powiatu.

Bilanse z wykonania budżetu Powiatu Kłobuckiego zostały podpisane przez p. Katarzynę Kurowską – Skarbnika Powiatu oraz przez Członków Zarządu Powiatu: za 2015 r.: p. Henryk Kiepusa, p. Maciej Biernacki, p. Józef Borecki, p. Tomasz Majchrowski, za 2016 r. i za 2017 r.: p. Henryk Kiepusa, p. Maciej Biernacki, p. Krzysztof Nowak, p. Józef Borecki, za 2018 r.: p. Henryk Kiepusa, p. Zdzisława Kall, p. Józef Borecki, p. Maciej Biernacki.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie dokonywania prawidłowego podziału zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe w celu ich wykazywania w bilansach z wykonania budżetu Powiatu Kłobuckiego, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych

zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W latach 2016 - 2018 zaniechano udzielenia p. Henrykowi Kiepurze - Staroście Kłobuckiemu zaległego urlopu wypoczynkowego przysługującego za lata 2015 - 2017 r. w liczbie 64 dni w terminie do dnia 30 września roku następnego po roku za który urlop przysługiwał, co było niezgodne z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, urlopu niewykorzystanego zgodnie z art. 161 ww. ustawy należało pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Ponadto, w myśl art. 152 ww. ustawy pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego, którego pracownik nie może się zrzec.*

Czynności z zakresu prawa pracy wobec Starosty Kłobuckiego należały do p. Sylwii Troniny – Sekretarza Powiatu Kłobuckiego.

W związku z upływem w 2018 r. kadencji p. Henrykowi Kiepurze – Staroście Powiatu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za ww. okres, w dniu 19 listopada 2018 r. został wypłacony ekwiwalent pieniężny w łącznej kwocie 32.471,68 zł brutto (25.578,27 zł netto), w tym: 6.068,16 zł za 12 dni urlopu niewykorzystanego za 2015 r., 13.147,68 zł za 26 dni niewykorzystanego urlopu za 2016 r., 13.255,84 zł za 26 dni niewykorzystanego urlopu za 2017 r.

Wniosek nr 7

Zapewnić udzielanie urlopów pracownikom Starostwa Powiatowego w Kłobucku zgodnie z wymogiem art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1040), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

- *W kwietniu 2019 r. ustalono wynagrodzenie dwóm pracownikom Starostwa Powiatowego w Kłobucku z uwzględnieniem stawek wynagrodzenia zasadniczego, przekraczających maksymalny dopuszczalny poziom dla przyznanej tym pracownikom kategorii zaszeregowania, określony w obowiązującym do dnia 25 kwietnia 2019 r. a przyjętym zarządzeniem Starosty Kłobuckiego Nr Or.120.8.2017.VII z dnia 30 marca 2017 r. Regulaminie wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego w Kłobucku. Powyższy regulamin został ustalony na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.), zgodnie z którym pracodawca w regulaminie wynagradzania określi, dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego.*

Pismami (angażami) z dnia 25 kwietnia 2019 r. z mocą obowiązującą w okresie od dnia 1 kwietnia 2019 r. ustalono:

- p. Sylwii Tronina – Sekretarzowi Powiatu, wynagrodzenie zasadnicze wg kategorii zaszeregowania XIX w wysokości 5.945,00 zł, podczas gdy maksymalna stawka dla tej kategorii zaszeregowania określona w ww. Regulaminie wynosiła 5.700,00 zł. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego przekraczała zatem kwotę maksymalnie dopuszczalną o 245,00 zł (brutto), jednocześnie spowodowała wzrost dodatku stażowego o 49,00 zł (brutto),

- Naczelnikowi Wydziału, wynagrodzenie zasadnicze wg kategorii zaszeregowania XV w wysokości 5.050,00 zł, podczas gdy maksymalna stawka dla tej kategorii zaszeregowania określona w ww. Regulaminie wynosiła 4.850,00 zł. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego przekraczała zatem kwotę maksymalnie dopuszczalną o 200,00 zł (brutto), jednocześnie spowodowała wzrost dodatku stażowego o 24,00 zł (brutto).

Wynagrodzenie zasadnicze ustalone wg ww. stawek, dla ww. kategorii zaszeregowania umożliwiała dopiero zmiana ww. regulaminu, wprowadzona zarządzeniem Nr Or.120.19.2019.VII Starosty Kłobuckiego z dnia 12 kwietnia 2019 r., które weszło w życie z dniem 26 kwietnia 2019 r., tj. 14 dni od dnia podania go do wiadomości pracowników.

Wyjaśniono, że przyczyną powyższego była zbieżność terminów ustalenia wynagrodzenia i wejścia w życie Regulaminu wynagradzania z dnia 12 kwietnia 2019 r.

W trakcie kontroli przedłożono potwierdzenie wpłaty na rachunek Starostwa Powiatowego w Kłobucku dokonanej przez Sekretarza Powiatu zawyżonej kwoty wynagrodzenia za miesiąc kwiecień 2019 r. w wysokości 212,34 zł (netto), a po zakończeniu kontroli, wraz z egzemplarzem podpisanego protokołu przekazano dokumenty potwierdzające wpłatę przez Naczelnika Wydziału kwoty 155,89 zł (netto) w związku z wypłatą zawyżonego wynagrodzenia za miesiąc kwiecień 2019 r. na rachunek Starostwa Powiatowego w Kłobucku. Poinformowano również o dokonaniu stosownych zmian w angażach ww. osób za miesiąc kwiecień 2019 r.

Pisma z dnia 25 kwietnia 2019 r. ustalające wynagrodzenie dla ww. pracowników od podpisał p. Henryk Kiepura – Starosta Kłobucki.

Przygotowanie projektów angaży należało do zadań pracowników Wydziału Organizacyjnego. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika tego Wydziału.

Wniosek nr 8

Ustalając wynagrodzenia pracowników Starostwa Powiatowego w Kłobucki, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przestrzegać stawek maksymalnego wynagrodzenia zasadniczego, określonych w obowiązującym Regulaminie wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego w Kłobucku, mając na względzie 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.).

- Do dnia 31 marca 2019 r. nie naliczono i nie wypłacono p. Zdzisławie Kall – Wicestarosce Powiatu Kłobuckiego, zatrudnionej na podstawie powołania od dnia 19 listopada 2018 r. dodatkowego wynagrodzenia rocznego, przysługującego za 2018 r., co było niezgodne z art. 2 ust. 3 pkt 5 lit. b w związku z art. 2 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1872). Zgodnie z ww. przepisami pracownik nabywa prawo do wynagrodzenia rocznego w pełnej wysokości po przepracowaniu

u danego pracodawcy całego roku kalendarzowego, przy czym pracownik, który nie przepracował u danego pracodawcy całego roku kalendarzowego, nabywa prawo do wynagrodzenia rocznego w wysokości proporcjonalnej do okresu przepracowanego, pod warunkiem, że okres ten wynosi co najmniej 6 miesięcy. Przepracowanie co najmniej 6 miesięcy warunkujących nabycie prawa do wynagrodzenia rocznego nie jest jednak wymagane w przypadkach podjęcia zatrudnienia na podstawie powołania lub wyboru.

Wyjaśniono, że przyczyną powyższego była błędna interpretacja przepisów w zakresie prawa do naliczania dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Naliczanie dodatkowego wynagrodzenia rocznego należało do zakresy czynności Inspektora Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Kłobucku, nadzór sprawowała p. Katarzyna Kurowska – Skarbnik Powiatu Kłobuckiego.

Po zakończeniu kontroli poinformowano, że dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2018 r. w wysokości 1.249,50 zł zostało wypłacone p. Zdzisławie Kall – Wicestarosce Powiatu Kłobuckiego w dniu 26 czerwca 2019 r.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie prawidłowego stosowania przepisów art. 2 ust. 3 pkt 5 lit. b w związku z art. 2 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1872), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- W 2018 r. pracownikom Starostwa Powiatowego w Kłobucki przyznano nagrody okolicznościowe bez wskazania w uzasadnieniu zawiadomienia o przyznaniu nagrody podstawy ich przyznania, zgodnej z wymogami określonymi w art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 z późn. zm.). Zgodnie z treścią ww. przepisu pracownikowi samorządowemu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ww. ustawy (tj. zatrudnionemu na podstawie powołania oraz umowy o pracę), za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę. Odpis takiego zawiadomienia, stosownie do treści art. art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy ((Dz. U. z 2018 r., poz. 917), składany jest do akt osobowych pracownika.*

Pismami z dnia 28 maja 2018 r. pracownikom Starostwa zostały przyznane nagrody w wysokości po 200,00 zł brutto. W uzasadnieniu ich przyznania wskazano, iż są to nagrody okolicznościowe z okazji Dnia Samorządowca, udzielone na podstawie § 13 ust. 3 Regulaminu wynagradzania pracowników starostwa, przyjętego zarządzeniem Or.120.8.2017.VII Starosty Kłobuckiego z dnia 30 marca 2017 r. W § 13 ust. 1 ww. Regulaminu przyjęto, iż pracownikowi za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej może zostać przyznana nagroda. Natomiast w § 13 ust. 3 wskazano, iż nagroda może mieć charakter uznaniowy bądź okolicznościowy (...).

Wyjaśniono, iż przyznanie ww. nagród, wypłaconych 28 maja 2018 r. było związane z datą ustanowionego na dzień 27 maja Dnia Samorządowca. Przyznanie tych nagród było jednak poprzedzone konsultacjami wewnątrz kierownictwa urzędu, których efektem była

jednoznacznie pozytywna i wysoka ocena pracy wykonywanej przez pracowników Starostwa w poprzedzającym roku, przyznana gratyfikacja w postaci nagrody nastąpiła za całokształt ich osiągnięć i wyników w pracy zawodowej.

Powyższe stwierdzono na przykładzie 8 pracowników wybranych w ramach próby kontrolnej, jak wynikał jednak z listy płac z 24 maja 2019 r., przedmiotowe nagrody wypłacono 121 pracownikom Starostwa Powiatowego po 200,00 zł, łącznie na kwotę 24.200 zł brutto.

Pisma w sprawie przyznania ww. nagród podpisał p. Henryk Kiepus – Starosta Kłobucki.

Wniosek nr 10

Przestrzegać udokumentowania przyznawania nagród pracownikom Starostwa Powiatowego w Kłobucki stosownie do art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917 z późn. zm.) i art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa:

- *W prowadzonej w latach 2015 - 2019 (do dnia zakończenia kontroli) ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste nie wskazano daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa. Powyższe było niezgodne z art. 23 ust.1 c pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.), zgodnie z którym ewidencjonowanie nieruchomości obejmuje w szczególności wskazanie daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste.*

Zadania związane z gospodarką nieruchomościami Skarbu Państwa w latach 2015 - 2017 oraz w okresie styczeń - 27 czerwiec 2018 r. należały do pracowników Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami natomiast od dnia 27 czerwca 2018 r. do pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami.

Wniosek nr 11

Uzupełnić ewidencję nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste o datę ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa, stosownie do art. 23 ust.1 c pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.).

- *W 2018 r. nie podejmowano czynności w celu wyegzekwowania od dzierżawcy nieruchomości gruntowej niezabudowanej stanowiącej majątek Skarbu Państwa:
- równowartości kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 403 z późn. zm.) z tytułu opóźnionych płatności czynszu dzierżawnego.*

- odsetek za zwłokę w zapłacie czynszu dzierżawnego przysługujących Powiatowi zgodnie z § 3 ust. 5 umowy dzierżawy.

Powyższe dotyczyło dzierżawcy nieruchomości należącej do Skarbu Państwa stanowiącej część działki oznaczonej na karcie mapy jako działka nr 1069/4, na podstawie umowy dzierżawy nr 9/GKN/2018 z dnia 30 kwietnia 2018 r., zawartej na czas od 30 kwietnia do 15 września 2018 r., który nieterminowo regulował należności z tytułu faktur za miesięczny czynsz dzierżawy i dotyczyło następujących faktur:

- nr FRA/014/SP//2018 na kwotę 130,14 zł z terminem płatności ustalonym na dzień 15 maja 2019 r., uregulowanej dnia 18 maja 2019 r.

- nr FRA/017/SP//2018 na kwotę 125,95 zł z terminem płatności ustalonym na dzień 15 czerwca 2019 r., uregulowanej dnia 19 czerwca 2019 r.

- nr FRA/021/SP//2018 na kwotę 125,95 zł z terminem płatności ustalonym na dzień 15 lipca 2019 r., uregulowanej dnia 23 lipca 2019 r.

Kwota czynszu dzierżawnego wynikająca z ustaleń umowy wynosiła 125,95 zł brutto za każdy miesiąc, z tym że za miesiąc kwiecień proporcjonalnie do okresu dzierżawy w tym miesiącu płatnego razem z fakturą za maj. Opóźnienie płatności wystąpiło w przypadku 3 faktur i wynosiło od 3 do 7 dni, Od opóźnionych płatności nie dochodzą przedmiotowych należności.

Zgodnie z przepisem art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania

Zadania w zakresie naliczanie opłat i odsetek z tytułu nieterminowych płatności do zadań pracowników Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Kłobucku. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Katarzyna Kurowska – Skarbnik Powiatu Kłobuckiego, wykonująca obowiązki naczelnika wydziału finansowego.

Wniosek nr 12

W przypadkach nieterminowych wpłat czynszu najmu przez przedsiębiorców podejmować działania w celu naliczenia dochodzenia należności o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 118) oraz naliczać i egzekwować przysługujące jednostce ustawowe odsetki zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) a także wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Kłobucku, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie udzielonych dotacji:

– W 2017 r. przyjęto jako prawidłowe rozliczenie dotacji udzielonej dla Powiatowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe, pomimo że nie zostały spełnione warunki wydatkowania dotacji określone w umowie dotacji.

Powyższe dotyczyło dotacji w wysokości 21.000,00 zł udzielonej na podstawie umowy dotacji nr 3/EK/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. z przeznaczeniem na wsparcie realizacji

zadania publicznego pod nazwą: „Organizacja zawodów sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej” na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.).

Zgodnie z postanowieniami § 3 umowy:

ust. 4 – Zleceniobiorca zobowiązuje się do przekazania na realizację zadania:

- 1) środków finansowych własnych w wysokości: 4042,22 zł
- 2) wkładu osobowego o wartości 5.000 zł.

ust. 5 – Całkowity koszt zadania publicznego stanowi sumę kwot dotacji i środków o których mowa w ust. 4 i wynosi łącznie 30.042,22 zł,

ust. 6 – Procentowy udział środków ze źródeł, o których mowa w ust. 4 pkt 1 w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji wynosi nie mniej niż 19,25%, z zastrzeżeniem ust. 7,

ust. 7 - Wysokość środków ze źródeł, o których mowa w ust. 4 może się zmieniać o ile nie zmniejszy się udział tych środków w stosunku do wydatkowanej dotacji,

ust. 8 – Procentowy udział wartości wkładu osobowego, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji wynosi nie mniej niż 23,81%, z zastrzeżeniem ust. 7,

ust. 9 – Naruszenie postanowień, o których mowa w ust. 4-8, uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

Zgodnie z zapisem § 3 ust. 6 umowy dotacji, procentowy udział „środków finansowych własnych” miał wynosić nie mniej niż 19,25% w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji. Kwota „środków finansowych własnych” Dotowanego została określona w wysokości 4.042,22 zł. Ponadto, zgodnie § 3 ust. 7 wysokość „środków finansowych własnych” oraz „wkładu osobowego” mogła się zmieniać o ile nie zmniejszy się udział tych środków w stosunku do wydatkowanej dotacji. Jednocześnie w umowie zawarto zapis w § 3 ust. 9, zgodnie z którym naruszenie ww. postanowień uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

Natomiast ze sprawozdania z wykorzystania dotacji wynikało, że kwota wydatkowanego przez Dotowanego na realizację zadania „środków finansowych własnych” wyniosła 1.597,61 zł i stanowiła 7,61% kwoty udzielonej dotacji.

Podczas realizacji zadania wykorzystano 100% przekazanej dotacji, co stanowiło 63,19% wszystkich kosztów zadania. Całkowity koszt zadania wyniósł 33.230,35 zł (zwiększono wkład osobowy).

Do złożonego przez Dotowanego sprawozdania z wykorzystania dotacji dołączono dokument na okoliczność przeprowadzenia kontroli tego sprawozdania. Z ww. dokumentu wynikało, że „środki finansowe własne” zostały wydatkowane niezgodnie z § 3 ust. 6 umowy dotacji. Pomimo tego nie ustalono dotacji do zwrotu.

Powyższym naruszono art. 252 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), który stanowi, że dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Katarzyny Kurowskiej – Skarbnika Powiatu Kłobuckiego uznano, że do zwrotu dotacji konieczne jest łączne spełnienie zapisów § 3 ust. 9 umowy dotacji.

Należy zaznaczyć, że naruszenie któregokolwiek z postanowień umowy wymienionych w § 3 ust. 4-8 uważane jest za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości

Zadania w zakresie rozliczania dotacji prowadzili pracownicy Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Kłobucku, zaś nadzór w tym zakresie należał do p. Katarzyny Kurowskiej – Skarbnika Powiatu Kłobuckiego, wykonującej obowiązki naczelnika wydziału finansowego.

Wniosek nr 13

Dokonać ponownego rozliczenia dotacji udzielonej w roku 2017 na podstawie umowy dotacji nr 3/EK/2017 z dn. 1 lutego 2017r., w przypadku stwierdzenia pobrania dotacji w nadmiernej wysokości wyegzekwować zwrot środków finansowych do budżetu, mając na uwadze postanowienia ww. umowy dotacji, art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.) oraz art. 252 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869).

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Kłobucku w zakresie dokonywania weryfikacji sprawozdań z wykonania zadania a także dokumentów stanowiących podstawę rozliczenia realizacji zadań publicznych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, stosownie do art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869).

- *W 2016 r. przekazano z budżetu Powiatu Kłobuckiego Śląskiemu Regionalnemu Oddziałowi Towarzystwa Przyjaciół Dzieci dotację celową inwestycyjną w kwocie 42.000,00 zł, bez zastosowania trybu określonego w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.). Zgodnie z art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy, działalnością pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w tej ustawie, a sfera zadań publicznych obejmuje m.in. zadania w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych. Ponadto, zgodnie z art. 221 ust. 1 i ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań. Zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Stosownie do art. 11 ust. 2 oraz art. 13 ust. 1 tej ustawy, organy administracji publicznej wspierają lub powierzają realizację zadań publicznych określonych w art. 4 tej ustawy organizacjom pozarządowym po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. Organ administracji publicznej zamierzający zlecić realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym ogłasza otwarty konkurs ofert. Stosownie do art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie podmiot ubiegający się o dotację*

winien złożyć ofertę realizacji zadania, zaś art. 18 ust. 4 precyzuje jakie dane winno zawierać sprawozdanie z wykorzystania dotacji. Ponadto, w art. 19 określono wzory dokumentów wymaganych przy udzielaniu i rozliczaniu dotacji. Podczas udzielania i rozliczania dotacji nie zastosowano wyżej wymienionych przepisów.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, udzielenie dotacji nastąpiło na cele inwestycyjne umożliwiające wykonywanie zadań bieżących z zakresu ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, ale ponieważ dotacja nie dotyczyła wprost żadnego z zadań wymienionych w art. 4 ust. 1 cyt. ustawy, nie uznano za konieczne stosowanie trybu udzielania i rozliczania dotacji wskazanego w tej ustawie.

Powyższe dotyczyło dotacji w kwocie 42.000,00 zł udzielonej dla Śląskiego Regionalnego Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Dzieci na budowę windy w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Hutce na podstawie umowy z dnia 21 października 2016 r. Umowę w imieniu Powiatu Kłobuckiego zawarli p. Henryk Kiepus – Starosta Powiatu Kłobuckiego oraz p. Maciej Biernacki – były Wicestarosta Powiatu Kłobuckiego.

Wniosek nr 15

Udzielać dotacji dla podmiotów działających w sferze pożytku publicznego w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, zgodnie z wymogami art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U z 2019 poz. 688), mając na uwadze art. 221 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Krzysztof Aleksander Róg

Krzysztof Róg